

SLOVENIJA

Uredništvo: Ljubljana, Tyrševa cesta št. 17
 Naročnina četrletno 15 din
 za pol leta 30 din
 za vse leto 60 din
 Posamezne številke 150 din
 V z a m e j s t v o celoletna naročnina 90 din

Ljubljana, 1. aprila 1938.

Upravištvo: Ljubljana, Tyrševa cesta 17
 Poštočkovni račun:
 Ljubljana štev. 16.176
 Rokopisov ne vračamo
 Oglasi po tarifu
 Tiska Zadrudna tiskarna (M. Blejec) v Ljubljani

Poglavje iz boja za slovensko učno knjigo

Zaradi prve pole slovenskega berila za drugi razred srednjih šol, ki so ga sestavili naši najboljši izvedenci, se je v letih od 1932. do 1933. vnel za naše razmere kaj značilen, to je sramoten boj. Neki dobro znani domači činitelji so kratko in malo odločili, da se mora iz berila odstraniti cela prva pola. Tako se je tiste dni v naših srednjih šolah dogajalo, da so morali učenci trgati iz svoje učne knjige prvih šestnajst strani in jih oddajati svojim profesorjem; ti pa so morali prejete liste izročiti zopet dalje svojemu ravnatelju, ki jih je po ukazu sežgal. Kaj se je pri tem trgalo po dušah naših dijakov, profesorjev in staršev, in kaj vse je zgozorelo tiste dni, o tem naj premišljajo krivci, kadar so docela sami in odkriti.

Po večkratnih posredovanjih so nazadnje sklenili, naj se trga samo prvi list iz teh beril, drugo pa lahko ostane. Na tem usodnem prvem listu, ki je še danes preklet in izobčen iz srednjih šol, je gotovo moralo biti nekaj groznega. Naj torej ponatisnemo te nevarne vrste iz Cankarjevega »Kurenta«! Glase se tako-le:

O domovina, ko te je Bog ustvaril, te je blagoslovil z obema rokama in rekel: »Tod bodo živeli veseli ljudje!« Skopo je meril lepoto, ko jo je tresil od vzhoda do zahoda: šel je mimo silnih pokrajin, pa se ni ozrl nanje — puste leže tam, strme proti nebu s slepimi očmi in prosijo milosti. Nazadnje mu je ostalo polno perišče lepote: razsul jo je na vse štiri strani, od štajerskih goric do strme tržaške obale pa od Triglavom. Oko, ki jih gleda, obstmi pred tem čudom božjim, sree vztrepeče od same sladkosti: zakaj gore in poljane oznanjajo, da je Bog ustvaril paradiž vselemu rodu, blagoslovljenemu pred vsemi drugimi. Vse, kakor je rekel, se je zgodilo: bogatejši so pač drugi jeziki; pravijo tudi, da so milozvočnejši in bolj pripravi za vsakdanjo rabo — ali slovenska beseda je beseda praznika, petja in vriskanja. Iz zemlje same zveni kakor velikonočno potrkavanje, in zvezde pojo, kadar se na svoji svetli poti ustavijo ter se ozro na čudežno deželo pod seboj. Vesela domovina, pozdravljena iz veselega srca!

Strušno, kaj ne? Da. Nad temi iz čiste ljubezni porojenimi besedami se je mogel spotakniti samo klečplazni duhek iz naše srede! Ta klečplazni duhek pa si je s proskribiranim Cankarjevim besedilom privoščil še drugo okrutno šalo. V istem času, ko ga je izobčil iz ene šolske knjige, ga je povzdignil do časti, da sme biti v drugi. Samo kakšen! V »Četrtri čitanki za osnovne šole« ga najdemo na str. 230—231.

Tako lahko dandanes naši otroci po šolah bero resnico pa so »napredni« kvizitorji sežgali, da jih ne pohujša!

Prav v omenjeni čitanki najdemo na str. 12—13 berilo »Brat«, ki ga tudi ponatisnimo dobesedno.

Ob času avstrijske ofenzive v Srbiji se je boril srbski vojak četaš, ki je do zadnjega vztrajal proti prodirajočim Nemcem. Umikal se je počasi z razbitimi srbskimi četami proti jugu in je prišel do svoje vasi. Ustavil se je v svoji hiši, kjer je našel svoje otroke. Medtem so se Avstrijci že bližali. V zadnjem trenutku se je četaš rešil v bližnjo goščavo. Tam je še sprožil nekaj streliv in kmalu nato videl, kako se bliža njegovi hiši avstrijski narednik z nekoliko vojakov. Malo trenutkov nato je zagledal grozen prizor: ogenj je zaplapolal nad kočo, v kateri so bili njegovi otroci. Vse je zgozorelo. Četaš se je rešil v gore, preko

gor v Albanijo, od tam na Krf, s Krfa na solunsko fronto in pozneje je prišel branit — severno mejo Jugoslavije...

Nekega dne najde na koroški fronti tistega narednika, ki je zažgal njegovo kočo. Narednik je bil Slovenec in služi zdaj v jugoslovanski vojski. Srb mu je povedal vse, in narednik je priznal.

»Res je bilo tako,« je rekel. »Storil sem na višje povelje. Ne morem za to. Tu sem. Stori z menoj, kar hočeš! Zločin je bil — toda jaz nisem kriv...«

Srb se je nato vrnil k svojemu oddelku. Vrgel se je na klop in je jokal kakor otrok. Čudno je bilo njegovim tovarišem, ko so gledali tega moža, trdega, junaškega, odločnega, ki je vso vojno preživel v eni sami misli na maščevanje. Vse vojne grozote in težave je prebil, samo da bi mogel poplačati sovražniku enako v enakim. Saj je bil četaš, in četaš ne pozna usmiljenja, kadar maščuje krivico... Zdaj pa je ležal tu in je plakal kakor čete. Vprašali so ga in povedal jim je vse.

»A zakaj ga nisi prebodel?... Ali je vreden česa drugega?« so vprašali. On pa je ihtel od bolesti in muk. Nazadnje se mu je iztrgalo iz prsi: »Saj mi je brat...«

Obmolnili so vsi. Niso imeli besede, s katero bi bili povedali, kaj se godi z njimi. Čutili so samo, da se je pripetilo nekaj čudnega, nerazumljivega, nekaj velikega, čemur ne vedo izraza.

Dr. I. Š.:

Zaradi Blumove vrnitve

V preračunski obravnavi v »narodni skupščini« leta 1937. je »poslanec« radovljiškega okraja Mohorič, generalni tajnik Zbornice za TOI v Ljubljani, določil, da so »prišli v Franciji na oblast ljudje, ki naši državi niso prijateljsko naklonjeni«. Ker nam o tem poslancu radi zatrjujejo, da premisli, preden kaj poreče, in se zavedamo, da je jugoslovenom ta država »naša« samo tedaj in samo toliko, kadar in kolikor je »njihova«, se smisel dotične določitve ne spremeni Bog ve kaj, če si mislimo, da »so prišli v Franciji na oblast ljudje, ki nam, jugoslovenom, niso prijateljsko naklonjeni«. Spričo tega nimamo povoda tajiti, da utegnejo biti taki ljudje drugim ljudem pri nas naravnost simpatični, kar samo že zaradi tega.

Ko pa razmišljamo o teh stvareh, nam ni glavna misel gornja ugotovitev razloga neprijaznosti do sedanje vlade prijateljske in zavezniške države, ki koraka slučajno tudi in šele zadnja leta prav zares na čelu evropske demokracije, temveč okolnosti, da naslanjata obe glasili svoji kritiki prizadeje vlade na stvarnosti, ki z resnico niso preveč sorodne. Mi Slovenci smo pa dolžni, in to posebno od 12. t. m. dalje, še z večjo pozornostjo zasledovati tudi dogodke zunaj našega kroga, dogodke pri drugih narodih, čeprav ni bila niti precej manjša prejšnja pozornost nekaterim všečna. Zato se ne smemo zadovoljiti s pouki, ki sami potrebujejo pouka in popravila. Zašli bi lahko v čisto napačne sklepe, zaradi katerih bi v trenutkih odločitev mogoče spet tavalili med prazno navdušenostjo in strahopetnim obupavanjem.

Zaradi Blumove vrnitve na oblast se hočemo ukvarjati malo s političnimi razmerami v sodobni Franciji, držeč se pri tem nekoliko bolj pristnih podatkov, kot so pa tisti, ki jih daje tako imenovani »veliki« francoski tisk in iz katerih črepajo nekateri naši politiki.

Z zmago ljudske fronte (»rassemblement populaire«), ki se je rodila dne 14. 7. 1934 z izvenstrankarskim dogovorom med delavstvom, kmeti in izobraženci, pri parlamentarnih volitvah leta 1936. je nastopila v Franciji notranja politična in družbena kriza zaradi tega, ker se je s to zmago razširila razpoka med nazadnjaškim senatom in med poslansko zbornico. Senat je že zaradi na-

Vabilo in prošnja

Današnjemu listu smo priložili za vse cenjene naročnike izven Ljubljane poštne položnice.

Vljudno prosimo gg. naročnike, ki imajo naročnino poravnano, naj položnico hranijo za kasnejše plačilo naročnine ali pa, s čimer nam še bolj ustrezajo, naj pridobe novega naročnika in mu izroče položnico; naročnike pa, ki jim je potekla naročnina ali pa so morda s plačilom v zaostanku, prosimo, da uporabijo položnico za poravnanje zapadle naročnine. Le s točnim plačevanjem naročnine more uprava lista zmagovati stroške rednega izdajanja lista. Zato upamo, da ta naš poziv ne ostane brez uspeha.

čina, po katerem se obnavlja, v pretežni meri izraz volje dve sto finančnih družin, ki gospodarijo v bankah, veleindustrijah in na veleposestvih. V zbornici pa ima prevladujočo večino ljudska fronta, ki jo sestavljajo socialisti, komunisti, radikali in radikalni socialisti, Paul Boncourjeva zveza republikanskih socialistov, neodvisna levica in krščansko-socialistična skupina »La jeune république«. Sedanja vlada je sestavljena iz socialistov, radikalov in radikalnih socialistov, Paul Boncourjeve zveze in skupine »La jeune république«. Pripominjamo, da je zadnja skupina sedaj prvič zastopana v vladi ljudske fronte in da manjkajo v sedanji radikalni »sredinci« kakor senator Chauvtemps ali poslanec Delbos, ki sta bila v vseh dose- danjih vladah ljudske fronte. Komunisti niso zastopani v nobeni teh vlad, in to prav zaradi tega, ker bi vsako vlado, v kateri bi bili komunisti, ne bilo bi pa sočasno tudi desničarskih zastopnikov, senat brezpogojno vrgel, naj bi delala prav ali ne.

Nasprotovanje senata pa ne sloni samo na samodejnem nazadnjaštvu te ustanove v Franciji, temveč tudi na tragičnem slučaju, da imajo radikali v senatu najmočnejše glave med desničarji, v zbornici pa med levčarji. To razplet še bolj zamotava, kajti stranka je zaradi tega neprestano na sumu, da izigrava ljudsko fronto. Radikali in radikalni socialisti niso ideološka stranka, temveč izključno tradicijska. Njihov program je mešanica zelo kričečih kompromisov, ki naj omogočajo, da se v stranki zbirajo malomeščani brez izrazite ideologije, in srednji kmetje, prav tako brez izrazite ideologije. Vendar se vodniki stranke dobro zavedajo, da se bo stranka takoj razbila, kakor hitro zapusti sestav ljudske fronte; tako zelo prevladuje v stranki tip manjših malomeščanov in manjših srednjih kmetov in tako zelo slabi vpliv tistih senatorjev, ki so v družbenem oziru nazadnjaki in katerih edina naprednost je morebiti »republikanstvo«. Ti senatorji se torej tem bolj zatekajo k senatu samemu in imajo tam res odločilno besedo, na primer Caillaux (ki je sedel med vojno zaradi veleizdaje v zaporu) ali Garney (ki je vrgel prvo Blumovo vlado).

Tretja ovira svobodnejšega razmaha francoskega ljudstva v politiki pa je trdnjava franco-

Sudetski Nemci dobivajo smernice iz središča nemškega narodnega socializma. Zahtevali so že prej celo zakonite kazenske sankcije zoper raznarodovanje. Sudetski Nemci zahtevajo, kakor narodno socialistična stranka, torej teritorialno avtonomijo sklenjenega nemškega ozemlja, obenem pa tudi posebno avtonomijo za Nemce, ki žive raztreseno, ker zahtevajo svobodno narodno, gospodarsko in kulturno delovanje v vsej republiki. V njih zahtevah je izvedeno načelo narodne enakopravnosti z železno logiko do skrajnosti. Vprašanje je, če veljajo ta načela dejansko za ves nemški narodni socializem in če bodo veljala tudi za narodne manjšine v Veliki Nemčiji, torej tudi v Nemški Avstriji,

Od priznanja k dejanju

Vedno več jih je, ki izražajo zadovoljstvo nad našim listom. Oglašajo se tudi novi naročniki — dokaz, da si misel, ki jo zastopa list, vedno bolj utira pot. S tem so svoje soglašanje praktično potrdili. — Obračamo se še do tistih, ki odlašajo, da storé enako. Simpatije so sicer nekaj lepega, ali samo od njih ne živi nobeno gibanje. Treba je tudi žrtev. Stare naročnike in prijatelje prosimo, naj nam pošljejo naslove oseb, o katerih mislijo, da ga bodo naročile, ako ga jim pošljemo na ogled. Kdor se ne misli naročiti, naj list vrne z opazko: Ne sprejemem. Najlepša hvala vsem, ki se bodo odzvali.

Uprava in uredništvo.

Nacionalna resnica

Vsi nemški listi prinašajo izjavo angleškega ministrskega predsednika Chamberlaina, da Velika Britanija ne more dati nobene zaveze za primer nemške napada na Češko-Slovaško.

In vsi nemški listi seveda podčrtujejo to angleško izjavo.

Spominjajte se tiskovnega sklada tednika „Slovenije“

Prepričane Slovence, ki jim je slovenstvo zapoved vesti in nrvnosti, prosimo, da podprejo razširjevanje čiste slovenske misli s tem, da nakažejo primeren znesek za

tiskovni sklad našega tednika „Slovenije“

Urednik in izdajatelj: Tone Fajfar v Ljubljani.

Janez Kocmur:

K Tumovim spominom

(Nadaljevanje)

Na strani 50. se človek nehoté začudeno vpraša, kakšno zvezo za božjo voljo ima vendar s šolskim poročilom županov oklic »someščanom«, da naj za cesarjevo 85letnico okrase svoje hiše z zastavami in jih po mogočnosti tudi razsvetle. Nemara se je Dimniku dopadlo, ker je v njem govor o »navdušenem vnovičnem priseganju neomajljive zvestobe skrbnemu in vse ljubečemu Očetu«. Kako poceni so bile takrat prisege, pa naj so bile še tako resno mišljene! Župan je zahteval prisego še od meščana, ko je ta godrnjaje vlekel zastavo iz podstrešja.

V oklicu pa je še nekaj, kar je za nekdanjega Emila Leona zelo značilno; v njem pravi namreč tudi: »... mi pa, ki smo ostali na svojih domovih, okrasimo v viden znak ponovljene prisege te domove s cesarskimi, deželnimi in mestnimi zastavami. Torej ne s slovenskimi ali narodnimi, temveč z deželnimi! Zaradi slovenske zastave je prav dr. Tavčar vodil pred vojno silovit boj. Belo-modro-rdeča trobarvnica je res bila kranjska deželna, a hkrati pa tudi splošna narodna zastava. Nihče je ni imenoval deželno, ampak kratko in malo le narodno, slovensko. Izobešali so jo tudi na Štajerskem in Koroškem, na Goriškem in Primorskem, v Ameriki in drugod, sploh povsod, kjer so bili Slovenci. Kot taka je bila znana tudi oblasti, ki se ni spotikala nad njo; le nemški šovinisti so jo razglasili za izdajalsko zaradi njene enakosti z rusko. To pa je še bolj podžigalo slovenski ponos nanjo. Na Štajerskem na primer so izobešali

Mali zapiski

Prepovedana knjiga.

Minister za notranje stvari je prepovedal uvažati in širiti v naši državi knjigo »Stimme der Zeit«, ki je izšla v Parizu.

Izkoreninjenci.

Dne 24. letošnjega marca je pisal »Hrvatski dnevnik« o hrvaških izkoreninjencih takole:

Žalostno vlogo igrajo tisti hrvaški izkoreninjenci, ki dvigajo besedo zoper svoj lastni narod. Tudi pri drugih narodih so ne samo posamezniki, ampak tudi močne skupine, ki se ne strinjajo z večino, toda drugje ne pozablja nihče, da vendar spada k svojemu narodu. Kritizira se politika posameznih strankarskih prvakov, toda zmeraj se govori dostojno o lastnem narodu in njegovih zahtevah. Mi spadamo med redke narode, v katerem so se rodili taki pokvarjenci, ki se ne sramujejo in ki govore o svojem narodu, kakor nihče drug o njem ne govori.

Naj takoj tu dostavimo, da spadamo med tiste redke narode tudi mi Slovenci in da je pri nas brzkone takih izkoreninjencev še za dobršen odstotek več, ko drugje.

Spet dva nova fonda.

Prometno ministrstvo bo ustanovilo dva nova fonda. Eden se bo imenoval fond za obnovo železnic, drugi pa fond za pristanišča ob Donavi in Savi.

Upravljalna se bosta fonda seveda v Belgradu. Četrtno dohodkov bosta dobivala seveda iz Slovenije. Od prvega fonda se bo dalo za obnovo slovenskih železnic po dosedaj običajnem ključu kaka 2% do 3%. Od drugega pa seveda sploh nič, ker ob Savi v Sloveniji ni pristanišč.

Novo operno gledališče v Belgradu.

Kakor poroča zagrebški »Obzor«, bodo začeli v kratkem zidati v Belgradu novo veliko operno gledališče. Zidala bo novo opero seveda država. Znesek zanjo je v dodatku (amandamentu) k državnemu preračunu za leto 1938./39. Koliko bo nova velika opera v Belgradu stala, »Obzor« ni poročal, gotovo bo pa novo operno gledališče v

Belgradu še večje in bolj reprezentativno kot je Hrvaško narodno gledališče v Zagrebu. Omenjamo le, da je tudi v Ljubljani potrebna nova opera, če naj se slovenska gledališka umetnost kaj razvije. Novo operno gledališče v Ljubljani je tudi iz finančnih vzrokov potrebno, če naj slovensko Narodno gledališče računa resno tudi z vstopnino.

O obljubah.

Zadnje nedeljo je bilo volilno zborovanje v Borovljah. Kot zastopnik deželne vlade je bil navzoč deželni svetnik Maier-Kaibitsch, ki je izjavil glede koroških Slovencev:

»Od leta 1920. so poskušali narodni Slovenci, da se spravijo z novo državo, da, odstopivšo vlado so celo podpirali z vsemi sredstvi, ker so upali da bo to zanje koristno. To upanje se ni spopolnilo. Vprašam narodne Slovence, če je ta vlada, ki so se zvezali z njo, spopolnila samo eno obljubo. Odgovor se mora glasiti: ne!«

To od danih in nespolnjenih obljub je gotovo res; v Avstriji, prejšnji in zadnji, so bile nespolnjene obljube Slovcem že kar politično izročilo.

Zato bi pa že kedaj raje slišali o dejanjih, kakor o obljubah.

Italija in Anglija.

Londonski dopisnik »Neue Zürcher Zeitung« poroča dne 22. marca tega leta o angleški politiki glede na sedanjo evropsko napetost in pravi med drugim:

Tukaj niso prezrli, da skušajo italijanski časniki Hitlerja zavezati na njegove obljube, pri čemer so pa tudi odkrili, da se je Führer od dan skliceval na to, da je oznamoval mejo na Brennerju zmeraj za dokončno, kar se pa ne ujema popolnoma s prvotnim besedilom njegove izpovedne knjige. Opozicija noče, da bi veljala kot taka ta in druga dejstva, kakor na primer vprašanje tržaškega pristanišča, ki bi na dolgo dobo utegnili pospeševati angleško-italijansko zблиževanje. Tu in tam se že govori, da pojde Ciano že aprila, še pred Hitlerjevim potovanjem v Italijo, na Anglesko.

Listnica uredništva.

Pisca sestavka »Slovenski načrt in narodno gospodarski popis« v zadnji številki prosimo, da nam sporoči svoj natančni naslov.

NOVA ZALOŽBA V LJUBLJANI R. Z. Z O. Z. KONGRESNI TRG

Priporočila

Ivana Cankarja zbrane spise

20 zvezkov z uvodi in opombami iz Cankarja

Ti spisi niso samo naš najobširnejši narodni tekst, ampak so najpogumnejša izpoved slovenskega duha

Iz lastne založbe se še posebej priporočajo: F. S. Finžgarjevi zbrani spisi (8 zvezkov); Fr. Stelč, Oris zgodovine umetnosti pri Slovencih; Stanko Vurnik, Uvod v glasbo; Jak. Kelemina, Literarna veda.

Poseben oddelek za pisarniške potrebščine

Slovenci ob uradnih slavnostih poleg črno-rumene cesarske ali zeleno-bele deželne vselej tudi slovensko, največkrat pa sploh samo slovensko zastavo. Povsod in vselej to ni šlo gladko, pa je često prišlo zaradi tega do hudih bojov. Podobno je bilo na Koroškem, Primorskem in Goriškem, povsod si je pribojevala slovenska trobarvnica priznanje in veljavo. Dr. Tavčar pa jo je na mah ponižal na pokrajinsko zastavo, ki ne predstavlja nobenega naroda.

Deželni odbor kranjski se je po imenovanju dr. Ivana Šušteršiča za deželnega glavarja lotil tudi vprašanja deželne zastave. Hotel je dotedanjo belo-modro-rdečo zamenjati z rumeno-rdečo-modro zastavo nekdanjih deželnih stanov. Nemcem je to bilo všeč, ker se stare deželno-stanovske barve močno približujejo vsenemškim frankfurtskim črno-rdečo-rumenim, pa tudi zato, ker bi se po izgubi domovinske pravice na Kranjskem slovenska zastava lahko izrinila tudi iz drugih kronovin kot protidržavna. Tako bi se na mah znašli Slovenci brez svoje zastave.

Ali vzdignil se je po vsem Slovenskem vihar, da je ostalo vse pri starem. Le na deželnem dvorcu je vihrala nekajkrat deželno-stanovska zastava. Šrd Ljubljancem tistikrat ni bil umeten, nič ni pomagalo zatrjevanje, da je slovenska trobarvnica tako le deželna, z vpeljavo deželno-stanovske pa da bo postala splošno vseslovenska; odpor je bil prevelik tudi v vrstah SLS, dasi to iz tedanjega »Slovenca« ni razvidno. Ugovori so prihajali zlasti iz drugih pokrajin, Štajerske, Koroške in Primorske. Na čelo boja se je postavil dr. Ivan Tavčar s svojim »Slovenskim narodom«. To je storil tem raje, ker je šlo obenem zoper klerikalce, pa je navadno, da se je boj po stari navadi izmaličil v obliko, ki mu je manjkala potrebna stvarnost.

Deželni stanovi so v resnici predstavljali državni nemški fevd, ki ni imel nič skupnega z ljudstvom; njihove barve so bile cehovske, torej ne ljudske, slovenske. Osvojitve zastave graščakov in veleposestnikov bi pomenilo samoponizanje, počastitev spomina na dobo podložništva in tlake. Slovenska trobarvnica je bila že preveč vkoreninjena, po marčni revoluciji je postala vodilno znamenje vseh Slovencev in je ostala taka do današnjega dne.

Pri pisanju oklica se je dr. Tavčarju gotovo zataknilo pero; zmagal je recimo — oportunistem, da je raje zapisal »deželne«, namesto »narodne«. Lasiniki hiš so izobesili belo-modro-rdeče zastave, in prepričan sem, da bi na vprašanje, kakšne barve so to, sleherni odgovoril, da narodne, slovenske.

Krivda pade v precejšnji meri na narodne pravake, posebno na tiste v uradnih funkcijah, da so med vojno Slovenci skoraj zginili iz vseh uradnih spisov, razglasov, pohval in zahval; povsod je bil govor le o kranjskih junakih, o sinovih Štajerske in Koroške, o domačih polkih in podobno. Pa prav tedaj je bil čas, pokazati se; saj je Dunaj sprejel slehernega moža z odprtimi rokami, pa naj ga je pripeljal pes z repom. Dr. Tavčarju gre žalostna zasluga, da se je med svetovno vojno prvokrat v dobi slovenskih županov govorilo izza predsedniške mize v ljubljanskem občinskem svetu nemško — on sam je govoril nemško, stavljal je celo nemške predloge in klical Hoch ... Bil bi prav, če bi to bila narekovala praktična potreba — ali tu je bil po sredi slovenski hlapčevski duh, njegov nasledek pa simbolično priznanje, da Ljubljana ni slovenska. Drveti v ogenj kakor brez uma za tuje koristi, zraven pa kriviti hrbet in zatajevati svojo narodno bit, to je bila v svetovni vojni naša najlepša odlika.